

OBRтни VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

«OBRTNI VESTNIK», SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO
OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE
CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEV. DIN 2.—,
// ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10 IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DO-
// PISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRACAJO. //

«OBRTNI VESTNIK» PRINAŠA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH
ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER
NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // URED-
NIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, BEETHOVNOVA ULICA 10. //
// PONATISI DOVOLJENI Z NAVEDBO VIRA. // TELEFON 30-88. //

XX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 1. JULIJA 1937.

ŠTEV. 13.

SKUPŠČINA GLAVNE DRŽAVNE OBRTNIŠKE ZVEZE KONGRES JUGOSLOVENSKEGA OBRTNIŠTVA V BEOGRADU

MANIFESTACIJA BRATSTVA SLOVANSKEGA OBRTNIŠTVA

V ponedeljek, 21. junija t. l. je bila v Beogradu XVI. redna skupščina glavne državne obrtniške zveze. Ob tej priliki je zastopstvo vsega slovanskega in jugoslovanskega obrtništvu zopet dokazalo, da so težnje vsega obrtništvu enake in da smo balkanski obrtniki nele stanovski tovariši med seboj, temveč tudi bratje po krvi, ki bodo odsej vsa svoja stanovska vprašanja reševali za eno mizo.

Kongres je vodil predsednik in prizkušeni borec za obrtniške pravice gospod Milan Stojanović, kateremu je skupščina za nadaljnjo poslovno dobo zopet poverila predsedstvo najuglednejše in najuglednejše obrtniške zveze v Jugoslaviji. Po svoji strukturi smemo in moremo beograjsko Zvezo smatrati kot svojo matično jugoslovansko organizacijo, s katero so ostale Zveze po banovinah posebno pa naša Zveza obrtnih društev, bile vedno v najtesnejšem stiku.

Višek navdušenja je bil dosežen, ko je g. predsednik pozdravil številno deputacijo bolgarskih obrtnikov pod vodstvom podpredsednika bolgarske obrtniške Zveze g. Aleksandra S. Stojčovića. Kongresa se je udeležilo mnogo odličnih predstavnikov oblasti in gospodarstva. V zastopstvu Zveze obrtnih društev je bil navzoč g. Igljić Fran iz Ljubljane. Kako velik interes vlada za

Zvezo izpričuje samo število 361 delegatov, odposlancev raznih organizacij, ki so bili navzoči na kongresu. Po obširnih in temeljnih poročilih, katera so bila objavljena tudi v posebni tiskani brošuri, je podal referat o zavarovanju obrtništvu predsednik gospod Stojanović, ki se je zavzemal za celotno kolektivno zavarovanje. Tajnik Zveze gospod Marković je nato referiral o ustanovitvi balkanske obrtniške Zveze, ki naj predstavlja na mednarodnem obrtniškem polju enotne obrtniške in gospodarske interese vsega balkanskega obrtništvu. Delegat Zveze obrtnih društev, gospod Igljić je izrazil željo, da bi se pred ustanovitvijo balkanske obrtniške Zveze morali misliti na resnično predstavnicu jugoslovanskega organiziranega obrtništvu, ki naj bo realna vez med nami in nam vsem v močno oporo v boju za naše lastne pravice. Predlog g. Igljića je bil od zbora burno pozdravljen. Kongres je nato sklenil resolucijo, da se prouči sprejeti referati in predlogi. V obravnavi so bile še razne obrtniške težave, ki v živo zadevajo naše skupne interese.

Po kongresu se je vršil impozanten družaben večer na čast gostom iz Bolgarije. Ob tej priliki so bile ponovno potrjene medsebojne vezi pravega tovarištva in slovanskega bratstva

REGULACIJA OBRTNIŠKIH DOLGOV

Beograjska zbornica je že l. 1935 v zvezi z razdolitvijo kmetijskih dolgov in z ozirom na težko prizadeto obrtništvu predložila osnutek uredbe za razdolitvijo obrtnikov. Po tem načrtu naj bi se obrtniki razdelili v dve skupini: v aktivne, katerih dolg ni večji od vrednosti imovine, ter v pasivne, ako je njihova imovina pasivna. Prvi skupini naj bi se omogočilo odplačevanje dolga tekom 10 let po 5 odstotkov. Za prezadolžene obrtnike so zbornice zahtevale poravnalo postopanje, ako bi bile obveze krite z najmanj 40 odstotki njihove imovine. Rok za odplačilo naj bi bil isti kot pri prvih. Sicer obrtnik pri poravnalnem postopanju tudi danes uredi svoj imovinski položaj, toda nikakor ne v enem letu, kot se to sedaj zahteva.

Beograjska zbornica je pozneje ponovno predložila predsedniku vlade novo predstavko, v kateri zahteva, da se v zvezi z najnovejšo uredbo o kmetijski razdolitvi upoštevajo tudi zahteve zadolženih obrtnikov. Dočim ima kmet vsaj streho nad glavo, je zadolžen obrtnik prepuščen svoji usodi, pravi žalostni usodi proletarca. Zato predlaga uredbo o razdolitvi obrtnikov na sledeči minimalni osnovi:

1. Obrtnik naj bi se oprostil dolgov, ki so nastali pred 20. aprilom 1932, glasom razsodbe pristojnega sodišča a) ako je aktiven,

b) ako nudi vplačilo 100 odstotkov, c) ako nudi 5 odstotkov, d) ako lahko amortizacijo izpolni v 6—10 letih.

2. Obrtnik, ki je v odnosu z zaščitenim denarnim zavodom, naj bi užival iste ugodnosti kot kmetijski dolžnik odnosno denarni zavod.

3. Medsebojne obveze se poravnajo po medsebojnih zahtevah.

4. Za vse dolgove pred 20. aprilom 1936 se določijo 5 odstotne obresti. Neplačane obresti po 20. aprilu 1932. odpadejo tudi pod to uredbo.

5. Obveze vseh državnih zavodov se izvzamejo iz te uredbe.

6. Kdo je obrtnik in kdo pripada pod to uredbo določuje obrtni zakon.

V slučaju, da se ne bi mogel takoj uvesti ta način razdolitve obrtnikov, naj bi se vse zahteve kot obrtnikov v zvezi z razdolitvijo kmeta črtale, pa naj si bo to kredit ali delo, kajti skrajno krivično je, da se obrtniku, s tem da se njegovega upnika zaščiti, jemlje možnost tekočega kreditiranja.

Ker je od te vloge na predsednika vlade poteklo že skoro leto dni, toda vprašanje še doslej kot smo informirani ni niti načeto, je tudi na našem obrtništvu naloga, da se prične zanimati za svojo gospodarsko zaščito.

SOCIALNO SKRBTSTVO OBRTNIŠTVA

Socialno zavarovanje obrtništvu — mednarodni problem

Dočim si je delavstvo skoro vseh držav zagotovilo starostno preskrbo zase in za svoje družine, tako da lahko gleda z mirno vestjo v prihodnje dneve, obrtništvu ni moglo doslej priti do lastnega zavarovanja, ki je eden najosnovnejših pogojev za splošno zaščito obrtniške delavnosti. To je še tembolj žalostno dejstvo, kajti ravno obrtništvu plačuje v primeri z ostalimi davkoplačevalci najvišje dajatve.

Stanje starostnega in drugega obrtniškega zavarovanja je po vseh državah skoro na isti stopnji. Niti lastnega bolezenskega zavarovanja obrtniki še nimajo v večini držav. Senator Ivan Tichý, predsednik čehoslovaške obrtniške Zveze je na 2. mednarodni konferenci na Dunaju kot poročevalec CIA podal sledečo sliko obrtniškega zavarovanja, ki naj služi istočasno kot vir za študij našega obrtniškega zavarovanja.

Na Danskem mora biti vsak državljan (torej tudi obrtnik), ki ni starejši od 60 let vpisan v skupno državno bolniško blagajno. Teh blagajni je 1600. Za one, ki so brezposelni, vplačuje vloge njihova domovinska občina. V pogledu starostne preskrbe

je prevzela iniciativo zopet država, ki od pomore preko 65 let starim državljanom, ki nimajo lastnega kapitala nad 6000 danskih kron, s tem, da jim prizna gotovo podporo po potrebi in kraju kjer stanujejo in kako živijo.

Torej tudi dansko obrtništvu nima svojega zavarovanja kljub temu, da si zelo prizadeva, da to doseže.

Nemčija ima državno bolezensko obvezno zavarovanje za industrijsko in poljedelsko delavstvo. Obrtništvu si je samo popolnoma prostovoljno ustanovilo 648 bolniških blagajn. V državno bolniško blagajno se lahko vpišejo tudi samostojni obrtniki, če nimajo več kot 600 mark dohodka in ako nimajo več kot dva delavca, člana bolniške blagajne. V tem trenutku se skuša k bolniški blagajni delavstva pritegniti tudi obrtnike. Nemški obrtniki nimajo nobenega enotnega, skupnega državnega starostnega in invalidskega zavarovanja, pač pa je v pripravi ustanovitev takega zavarovanja odnosno da se vsaj razširi delavsko zavarovanje tudi na obrtnike.

Finska nima niti prostovoljnega niti obveznega bolezenskega zavarovanja in tudi

še ne obstojajo namere, da bi se kaka slična ustanova izvedla. Ministrski svet je predložil splošno zavarovanje za starost vseh državljanov v starosti od 18—55 let. Obrtništvu ima sicer še neko prostovoljno obrtniško zavarovanje.

V Franciji obstoja obvezno bolezensko zavarovanje za male obrtnike z dohodki od 18—24.000 frankov letno. Poleg tega imajo mali obrtniki svoje prostovoljno zavarovanje za starost. Pogoji so: da niso starejši od 40 let in da ne zaposlujejo več kot dveh pomočnikov.

V Italiji. Obrtniki imajo prostovoljno zavarovanje za slučaj bolezni in invalidnosti (za 2,30 lir tedenske premije prejema 8 lir dnevno za 1. teden bolezni; za 2. teden 10 lir, za dalj časa 12 lir dnevno, poleg zdravlil in pogreba v slučaju smrti).

Prostovoljno zavarovanje obrtništvu zagotavlja zavarovancu po 5-letnem plačilu prvo rento v slučaju invalidnosti. Po 10 letih plačevanja pa prejme v starosti 60 let, odnosno v starosti 55 v slučaju nesposobnosti za delo, starostno pokojnino.

V Litvi. Samo delavstvo ima obvezno bolezensko zavarovanje. Pristopijo lahko tudi obrtniki, ki nimajo več kot 3 pomočnike. Za podčeljske obrtnike je bolj prekrbljeno za slučaj bolezni, kajti občine so obvezane, da svoje pripadnike zavarujejo. Pač pa je država na tem da vključno z obrtniki uvede splošno zavarovanje vseh državljanov.

V Luksemburgu obrtniki nimajo nobene vrste bolezenskega zavarovanja. Delavstvo ima svoje starostno in bolezensko zavarovanje. Pristopijo lahko tudi obrtniki, ki nimajo več kot 12.000 švic. frankov letnega dohodka. Kot pri nas, ima država tudi tu še 6 let nazaj osnutek zakonskega predloga za zavarovanje obrtnikov, ki pa še ni uzakonjen, — baje se tudi luksemburški obrtniki posebno ne zanimajo za svoje zavarovanje.

V Avstriji obrtniki tudi še nimajo bolniške blagajne. Trenutno deluje avstrijska obrtniška zveza na organizaciji bolniške pomoči za obrtnike. V pogledu starostnega zavarovanja se vrše tudi šele raziskovanja v svrhu skorajšnje ustanovitve.

V Poljski obrtniki nimajo nobenega zavarovanja. Obrtniki se lahko prostovoljno zavarujejo pri obveznem državnem delavskem socialnem zavarovanju.

V Švici obrtniki nimajo nobenega socialnega zavarovanja. Država je imela namen že l. 1931 ustanoviti splošno obrtniško socialno zavarovanje, toda je bila večina obrtnikov proti.

Čehoslovaška ima že od l. 1934 splošno delavsko socialno zavarovanje. Za obrtništvu obstojajo samo nekatere prostovoljne zavarovalne ustanove, ki so povečini le lokalnega značaja.

Anglija in Rumunija imata slično uvedeno prostovoljno zavarovanje kot Jugoslavija (Obrtniški penzijski fond). O zavarovanju obrtništvu v Bolgariji smo že poročali.

Kot vidimo torej nima nikjer obrtništvu zavarovane svoje starosti. Le redko je zanj poskrbljeno za slučaj invalidnosti itd. Za slučaj bolezni je še nekako urejeno, v nobeni državi pa se doslej ni polagalo dovolj važnosti na preživljanje obrtnikov v starosti in za bodočnost njihovih družin, ko sami ne bodo več sposobni za delo.

Šele v zadnjem času je pričelo novo gibanje. Povsod se predvidevajo ustanove obrtniškega socialnega zavarovanja in sicer se namerava bolezensko zavarovanje uvesti zaenkrat še na prostovoljni podlagi, dočim bi bilo starostno zavarovanje obvezno. Ali naj bo v obče kako zavarovanje fakultativno ali obvezno ne pride v debato, kajti splošna ljudska zavarovanja so se izkazala doslej, le če so bila obvezna. Isto je z obrtniškim zavarovanjem.

Socialno zavarovanje je smatrati kot nujno potrebno ustanovo, da se zaščiti delavnost srednjega in malega obrtnika. Ko bi bil obrtnik zavarovan, bi lahko mirneje in vestneje vršil svoje delo. Zato naj bi pripadla obrtniku renta vsaj ko je 60 let star in ko je primoran opustiti obrt. Premije naj bi bile čim nižje in v početku bi morale države podpreti pokojninski fond.

Zavarovanje bi moralo biti obvezno za vsakega samostojnega obrtnika.

Administracija zavarovalnega fonda naj bi bila popolnoma avtonomna pod nadzorstvom države.

Kapital ne bi se smel uporabiti drugače kot v korist obrtniškega gospodarstvu.

V slučaju nastopivših ekonomskih kriz ali bolezni, naj bi prevzele plačevanje premij obrtne organizacije odnosno država iz fonda, ki bi ga ustanovila v ta namen. Sploh naj bi bila izrazita naloga vseh držav, ne samo da pospeši in omogoči obrtništvu njihovo lastno zavarovanje, temveč da ga tudi finančno podpro, kajti od tega bodo imele le koristi. Saj nam zgodovina sama dovolj kaže, in današnje prilike so nam dovolj očitne, da je srednji stan oni, na katerega se vse države z zaupanjem lahko obračajo. Že iz tega razloga bi bilo treba nujno misliti na starostno preskrbo obrtništvu.

Dolžnost vseh stanovskih obrtniških društev je da, v svoj delovni program uvedejo tudi vprašanje čimprejše pridobitve obrtniškega obveznega zavarovanja.

Časi so nas dovolj izučili. Tudi mi moramo misliti na bodočnost naših sirot in naših osirotelih družin, posebno pa na svojo lastno starost. Socialni problem obrtništvu ni samo vprašanje enega naroda, obstoj obrti in njegova zaščita postaja mednarodni problem.

Po sklepu konference CIA na Dunaju, bo odposlana spomenica vladam vseh držav, da takoj ukrenejo vse potrebno da se uvede socialno zavarovanje za vse obrtništvu.

Ustanovitev tehnološkega muzeja v Ljubljani

Prinesli smo že vest, da se je na iniciativo naše Zbornice in na željo obrtništvu, trgovcev in industrijalcev že preteklo leto sestavil odbor za ustanovitev tehnološkega muzeja v Ljubljani. Po seji, ki jo je imel odbor pred kratkim, je akcija dozorela že toliko, da je definitivno določen prostor za postavitev muzeja. Muzej bo zgrajen na sedanjem velesejmu. Po zgledu ostalih sličnih zgradb bo muzej imel veliko dvorano za stalne obrtniške razstave. Prvo gradivo in prvi osnutek novega muzeja je dala razstava »Naš les« na lanskem ljubljanskem velesejmu. Društvu načeljuje predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin.

Mednarodna zamenjava obrtnikov

Po poročilih obrtnih organizacij drugih držav se je v letošnjem letu udeležilo mnogo obrtnikov ugodnosti medsebojne zamenjave obrtnikov in pomočnikov med posameznimi državami, v smislu sklepa konference mednarodnega obrtniškega centra v Frankfurtu in v Zenevi. Zveza obrtnih društev za dravsko banovino je trenutno v organizacijskih stikih z Nemčijo in nekaterimi drugimi evropskimi državami, ki imajo še nekaj mest razpoložljivih za sprejem naših obrtnikov. V naslednjem naj mimgrede navedemo nekaj pogojev za medsebojno zamenjavo.

Obrtnik ali pomočnik, ki je popolnoma več svoje stroke, lahko kandidira za tako prakso v kaki drugi evropski državi. Praksa traja od 3—6 mesecev. Glavni termin za zamenjavo bo izveden v aprilu prihodnjega leta, v kolikor pa bo mogoče upoštevati medsebojne pogoje obeh držav, ki bosta zamenjali svoje obrtnike, se bo verjetno nekaj obrtnikov moglo poslužiti te ugodnosti že v oktobru t. l.

To je pač ugodna prilika in smo prepričani, da jo bo naše obrtništvu z veseljem pozdravilo in podprlo stremljenje Zveze obrtnih društev, ki bo na ta način tudi naši obrti nudila možnost da se izpopolni našim sposobnim obrtnikom pa priliko, da si v tujih državah pridobe mnogo koristnega teoretičnega in praktičnega znanja.

Najmoderneje urejena lekarna

Dr. G. PICCOLI

Ljubljana, nasproti »Nebotičniku«
Velika zaloga tuzemskih in inozemskih specijalitet. Oddaja zdravila na recepte za vse bolniške blagajne. Priporoča malinovec, pristen, naraven na malo in veliko.

Navežite poslovne stike s
tvrdkami, ki oglašujejo v
„OBRTNEM VESTNIKU“

ENKRAT

Vprašanje okrožnih odborov

V PREMISLEK OBRTNIŠTVU DRAVSKE BANOVINE

Neprijetno nas je dirnila vest da tovarniška območja ljubljanskega in novomeškega Okrožnega odbora to svojo, rekeli bi najvažnejšo stanovsko organizacijo odklanjajo. Ali se zavedajo velikanske škode, katero so s tem povzročili sami sebi?

Obrtniška združenja pošiljajo izmed najboljših mož delegate na okrožne skupščine. Izmed teh naj se najspodobnejši izvleče v upravo odborov. Koliko važnih vprašanj se lahko pri sejah in skupščinah pretrase, ve samo tisti, ki je že takim zborovanjem prisostvoval. Nepobitna resnica je, da se je večina dosedanjih uspehov za obrtništvo doseglo na zahtevo bivših obrtnih zvez in dosedanjih (čeprav imenovanih) Okrožnih odborov. Novi obrtni zakon, čeprav ne zadovoljuje v vsem, je sedaj dolgoletna borba obrtniških zvez. Davčni zakon, ki je prinesel obrtništvo bridko razočaranje, se je omilil za obrtnika na sedanjem pavšalno odmero pridobnine isto tako po prizadevanju Okrožnih odborov in Zbornic. Takih slučajev bi lahko navedel še več, toda bilo bi preobširno.

So obrtniška vprašanja, ki se sploh ne dajo rešiti drugače kakor skupno, posebno kadar je prizadet ves stan, kakor je na primer: šušmarstvo, davčna in druga važna vprašanja. Kje naj se obrtniki pogovarja o svojih težnjah, ako ne ravno v taki matični organizaciji? Le ako bomo složni bomo mogoče še kaj dosegli. Ako pa bomo pustili da nam bodo pravico merili drugi po svoji mili volji, smo se sami obsodili v še večjo propast.

Zbornica pa naj razne statistične in druge važne podatke zbira in rešuje potom Okrožnih odborov, pa bo marsikaj očitek na njih račun odpadel. Tako se bo delokrog Okrožnih odborov primerno razširil. Ko bi vendar enkrat že prenehalo med obrtništvo ono mrzlično hlastanje po častnih mestih, bi kaj kmalu prišli do enotnosti, katera nam je v očigled današnjim težkim razmeram tako nujno potrebna. Potem bi tudi razni razburilivi prizori na skupščinah odpadli. Dosegli bi še marsikaj, kar radi naše nesložnosti visvi visoko v zraku. Sicer pa ne škodi, če so zborovanja včasih bolj živahna. Včasih je kritika dobra, sicer bi postalo vse predloščasno.

Okrožni odbori naj obstoje in naj delujejo. Upravam dajte dovolj posla, pa bodo tudi živahnejše, ako jih boste redno podpirali s članarino. Najtehtnejši razlog za odklonitev Okrožnih odborov se mi zdi, da je njih vzdrževanje. Toda tudi tukaj je stvar izvedljiva. Treba jo je samo prijeti pri pravem koncu. Izgovor, da člani ne zmorejo 10.— Din letne članarine, ne drži, vsaj v večini slučajev ne. V svrhu lažje izterjave bi tukaj navedel postopek, ki se mi zdi najbolj primeren in sicer: združenja, katera nimajo lastnega čekovnega računa, naj ob dostavitvi plačilnih nalogov za svojo in Okrožni odbor članarino, priložijo istim za vse člane položnice kakor bližnjega denarnega zavoda, ki ga bo za združenje zbral v najkrajšem času, kakor če se predsedniki zanašajo, da jim bodo člani prišli osebno plačevati, ko med tem časom posebno oddaljeni lahko doma nekaj zaslužijo. Treba pa je navesti gotov rok do kedaj naj bo denar položen in če se to do določenega roka ne zgodi, izterjati upravnim putem. Združenja zaradi ugleda ne bodo zgubili, ampak pridobila

gotovo spoštovanje in članarino. Istotako naj postopajo Okrožni odbori napram združenjem. Potem ne bodo več združenja, ki imajo na tisoče svojega denarja, tožila, da ne morejo plačati. Združenja na sedežu Okrož. odborov naj ne delajo izjem. Kritično, da je sramota za obrtnika, če članarino ne plača rad, ne odobravam, ker se ga itak terja za inkorporacijo preden nastopi obrt. Zato se posebno revnejši vsakoletnega nadlegovanja naveličajo. Tudi mojsterke izpitne takse bi nekoliko izboljšale finančno stanje Okrožnih odborov, ako bi jih Zbornica hotela odstopiti istim. Uprave pa naj gledajo, da bodo o njih delu združenja informirana, pa bodo tudi pridobile zaupanje.

Kdor je za organizatorično delo sposoben in prevzame kako važno funkcijo, naj se zaveda svojih dolžnosti in naj s svojo sposobnostjo služi vsemu stanu.

Dal Bog, da bi me vsi razumeli!

Stefan Rižnar, izkušeni kovač, Ivanjkovci pri Ormožu.

30 letnica obstoja ugledne obrtne organizacije v Saleški dolini

V nedeljo 30. maja t. l. je imelo Obrtno društvo v Soštanju letni občni zbor, katerega se je udeležilo nad 60 obrtnikov. Zboru je prisostvoval predsednik Zveze obrtnih društev g. Rebek.

Dnevni red je bil zelo obsežen. Poročilom je navzoče mnogoštevilno obrtništvo sledilo z izredno pozornostjo. Uvodoma je podal predsednik tov. Novak Ivan, svoje poročilo, v katerem je nanašal velike težkoče, ki jih mora obrtnik dandanes prenesti v borbi za svoj obstanek. Vsega tega se Obrtno društvo v Soštanju dobro zaveda, zato je bilo vselej svojemu članstvu v močno oporo. Kakor dolga leta nazaj, je Obrtno društvo tudi zadnje leto ostalo zvesto svojemu delovnemu programu. V preteklem letu se je delovanje društva usmerilo predvsem v borbo proti šušmarstvu. Menda ga ni kraja, kjer bi se bil ta največji sovražnik legalnega obrtništva tako razpasel kot ravno v Saleški dolini. Mirno lahko trdimo, da pride tu na vsakega obrtnika 10 šušmarjev. Dovolj žalostno je, da se oblasti premalo zanimajo za usodo legalnega obrtnika. Ni dovolj, da tlačijo obrtnika neznosne davčate, vedno večja industrijalizacija itd., šušmar jemlje obrtniku še poslednji borni zaslužek. Obrtno društvo je ukrenilo vse kar je bilo v njegovi moči, da bi se postopalo strožje proti temu škodljivemu pojavu. Upamo, da oblasti ne bodo šle preko teh odločnih zahtev. Da bi se obrtništvo tudi v davčnem pogledu zaščitilo je obrtno društvo sklicalo s sodelovanjem vseh strokovnih združenj sestanek ter predložilo tukajšnji davčni upravi spomenico glede pretirane davčne obremenitve. Na tem mestu

zopet apeliramo, da se v našem kraju davčno vprašanje s čim večjo uvidevnostjo rešuje. Pravične in znosne davke je obrtnik vedno rad plačeval, verjetno pa je, da bo pod težo sedanjih davčatev onemogel, tako da mu ne bo več rešitve. Obrtno društvo je bilo v najtesnejših stikih z Zvezo obrtnih društev, tako kot odgovarja našemu skupnemu programu: da se obrtniške vrste čim tesneje strnejo k složnemu stanovskemu delu.

Predsednikovo poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem. Po tajniškem poročilu tov. Kojca je tovariš Volk Jakob v lepem pomembnem nagovoru opisal 30-letno delovanje obrtnega društva v Soštanju, ki praznuje s tem občnim zborom svoj 30-letni jubilej. Obrtno društvo v Soštanju je bilo ustanovljeno 19. maja 1907. l. Kumovala sta mu Ivan Rebek in Dragotin Hribar iz Celja. K društvu je že tedaj pristopilo 22 članov, izmed katerih se še sedaj 5 članov aktivno udeležuje društvenega življenja. Društvo je imelo tudi svoj gospodarski svet; 12. decembra 1907. l. je ustanovilo Kreditno zadrugo, ki je predhodnica sedanje obrtne posojilnice v Soštanju.

Predsednik Zveze g. Rebek je nato v lepem govoru v imenu Zveze obrtnih društev čestital društvu k jubileju ter bodril navzoče zborovalce, da po vzgledu prvih pobornikov njihove organizacije vztrajajo pri delu za povzdigo obrtniške zavesti. Sledile so volitve nove uprave. Na predlog tovariša Šolna Ivana so bili soglasno izvoljeni sledeči člani uprave: Novak Ivan, slikar iz Soštana, Toter Anton, ključavničar, Kojc Alojzij, vrtnar, Kralj Rudolf, mizar, Šmigovec Ivan, klobučar, Zelič Franc, klepar, Šoln Ivan, kovač, Goričnik Fr. mizar, Kunc Ivan, gostilničar, Burkeljc Ivan, kovač, Sever Stefan, cementar in Fux Beno, dimnikar, vsi iz Soštana. Glušič Karl, mlinar, iz Pejsje, Glažar Karl, mizar iz Velenja, Kodrun Baltazar, krojač iz Družmirja in Resnik Ivan mlinar iz Sela.

Nato je v daljšem govoru predsednik Zveze tolmačil prizadevanje naše osrednje organizacije za izboljšanje perečih obrtniških vprašanj, kot so n. pr. izboljšanje davčne zakonodaje, starostnega zavarovanja itd. S svojimi prodornimi predstavkami in spomenicami je preko naših narodnih poslancev ob priliki zasedanja narodne skupščine v Beogradu skušala doseči in deloma tudi dosegla omiljenje davčnih bremen. Da smo dosegli razširjenje pavšalizacije, gre v veliki meri zasluga našim zahtevam. Toda naši predlogi še niso izpolnjeni in naše veselje ne sme biti preuranjeno. Obrtniški stan se mora še dalje truditi, da si pribori v narodnem in državnem gospodarstvu ono mesto, ki mu po vsej pravici pripada. Mi sami moramo dvigati svojo stanovsko zavest. Zavedati se moramo svojega lastnega ponosa, vrednosti naših rokodelskih iz-

delkov, ne smemo se sami sebe podcenjevati. Govornik je nato v skladnih izjavah priporočal prisotnim zborovalcem, da se v bodoče še bolj krepko oklenejo društva, ki je potom Zveze spojena z drugimi tovariškimi edinicami v močno armado slovenskega obrtništva. Občni zbor je potekel v znaku edinstvene manifestacije in slavnosti vsega zavednega obrtništva v Soštanju.

Nabavljalna zadruga ključavničarskih mojstrov za Slovenijo ustanovljena

V nedeljo 13. junija t. l. se je ob udeležbi preko 50 zavednih ključavničarskih mojstrov iz cele Slovenije ustanovila Zadruga ključavničarskih mojstrov. Ključavničarji so bili potom posebne okrožne poučeni o ciljih snujoče se zadruge. Ključavničarska stroka je ena najbolj naprednih obrtnih strok zato se moramo tembolj čuditi absolutni nezavednosti ključavničarskih mojstrov, ki svojega kvalitetnega in visokovrednega ročnega ustvarjanja ne znajo ceniti niti v njihovi denarni vrednosti, niti vrednosti kot delo poštenega obrtnika, ki se je moral svoje obrti z velikimi težavami učiti. Peščici zavednih obrtnikov se je v zadnjem času pridružila armada ključavničarskih mojstrov iz vse Slovenije, ki so pripravljene, da sodelujejo pri bodoči konsolidaciji ključavničarskega stanu. Zelim, da bi novo življenje, ki je nastalo v ključavničarskih vrstah, dalo pobudo tudi ostalim strokam.

Strokovni odsek ključavničarskih mojstrov bo sproti obveščal vse ključavničarje o njihovih stanovskih težnjah in interesih njihove stroke. Razposlana bodo vabila tudi ostalim mojstrom, ki doslej še niso sodelovali, da se v svojem lastnem interesu pridružijo enotni akciji ključavničarjev v Sloveniji. »Obrtni Vestnik« bo priobčeval razne proračune in cenike ter spremembe cen surovin kar bo gotovo v korist našim ključavničarjem, zato pozivamo vse naše prijatelje, da propagirajo med svojimi tovariši za »Obrtni Vestnik«, ki naj bo v bodoče najtrdnjša stanovska vez med nami. Kako so naša poročila ključavničarske stroke aktualna, nam dokazujejo ponatisi, ki jih čitamo v raznih strokovnih obrtniških listih.

Tudi v Avstriji je obrtništvo preobremenjeno z davki

Avstrijski obrtniški listi prinašajo obupne izjave z davki preobremenjenega obrtništva. »Mi vemo, da moramo davke plačevati, želimo pa tudi, svoje obveze izpolnjevati, toda tako kot to moremo in kot smo upravičeni.« Dalje navajajo veliko slučajev samomorov, po katerih posega večinoma obrtništvo, ki je bilo nekoč dobro situirano. Vrv in revolver t. j. pač danes tudi v Avstriji edina rešitve pred gospodarsko propastjo. Posebno so v Avstriji prizadeti mesarski obrtniki; tako daleč so prišli, da se obrtniki med seboj dogovorijo, da skupno kupijo po eno govedo odtodno drobnico, ker en sam ne bi zmogel celega plačila.

OBRTNIKI, ORGANIZIRAJTE SE V ZADRUGE. Z LASTNO MOČJO SI MOREMO USTVARITI BOLJŠE POGOJE ZA SVOJE GOSPODARSKO ŽIVLJENJE

JOSE KARLOVSEK:

Umetnostna obrt

Glavni rastlinski motivi so lotos, papirus, akantus, li-lja, različne rozete, popki, lovorjevi in bršlinovi listi i. t. d. Začetek — izvor pravega rastlinskega ornamenta je Egipt, odkoder je dospel v Prednjo Azijo, iz katere je preko Grčije in Italije vplival tudi na ostalo Evropo. V prerodni dobi so rastlinski okraski pomnoženi in oblikovani v različnih in obilnejših oblikah ter dosežajo klasično popolnost. Geometrični motivi, kakor spirale, valovnica, letišči pes, ramoliki plitenci, meandri, krog, rozete i. t. d., so mnogokrat povzete po naravi morskih valov, polževk, kit, tkaninastih in pletenastih vzorcev, sonca, zvezd in pod. Najlepše geometrične ornamente iz valovitih črt, spirala in raznih zaokroženih motivov nahajamo v stari kretski in mikenski kulturi okoli leta 2000 do 1000 pr. Kr. Okras je igra in glasba fino zavrtih črt, ki prehajajo bolj in bolj v izumetničene, a pozneje v naravno stilizirane rastlinske oblike in druge motive.

Izmed živali, ki nastopajo kot ornamentalni motivi, se upoštevajo zlasti orel, lev, konj, kača in podobno. Živalski motivi so se uveljavili najbolj v Prednji Aziji, predvsem pri Asircah, kjer so se okrasno (dekorativno) stilizirali. Od tam so vplivali v starem veku na antično odtodno sredozemsko kulturo. Po drugi poti, preko Iranske planote, so se živalski motivi združili v Srednji ali Notranji Aziji s tamkajšnjo — nomadsko — živalsko ornamentiko. V srednjem veku in delno še tudi prej so razne nomadske kulture, kakor skitska in hunska, vplivale s svojimi živalskimi motivi iz Notranje Azije in vzhodne Evrope proti severni, srednji in ostali Evropi.

Figuralni človeški motivi so se najlepše razvili na grških vazah. Figure dobivajo čedalje bolj naravnostjo in slikovito obliko, pozneje pa prehaja ves ornament že v upodabljanje umetnost. Lepo delo južnjaškega figuralnega okraševanja pri nas iz stare dobe je bronasta situla (posoda za vodo), ki so jo našli na Vačah ter je iz železne (hallstattske) dobe.

Kakor se vidi iz spredaj povedanega, je južnjaški okras

odvisen od zunanjega sveta, t. j. od narave, po kateri povzema motive, ki jih prilagodi človek svojemu predmetu in stilizira v idealni popolni obliki. Zaradi tega prštevanje ta ornament naravno-idealističnemu slogu. Človeški izdelki so proizvod notranje duševne sile ter dobivajo čedalje popolnejšo in praktično-tehnično obliko. Zato umetnostni obrtni izdelek v tem slogu s svojo notranjo funkcijo ni zvezan z zunanjim naravnolističnim ornamentom, ampak se ujema z njim samo na videz, tektonično, glede na razdelitev podane ploške.

V posameznih dobah razcvetela pokriva in si osvaja ornament čedalje obilnejše predmet, tako da začne prevladovati naposled nad njegovo stvarno tehnično obliko. Okrašen izdelek postaja slikovitejši, a njegova tektonika se bolj in bolj izgublja. Ornament postaja živahnejši z mnogoštevilnimi in členkovitejšimi motivi, ki se pa začnejo med seboj združevati v enotnost in oproščati od osnovne predmetove ploške. Te dobe, kakor pozna rimska in baročna, kažejo tako rekoč na eni strani razpad pravil južnjaškega sloga, na drugi pa se približujejo severnemu in vzhodnemu tipu umetnostnih izdelkov, ki sta že v osnovi popolnoma drugačna od južnega.

Egipčanska keramična posoda iz okoli 4000 let pred Kr. kaže začetek upodabljanja naravnih motivov.

GEOMETRIČNO TEHNIČNI SLOG

Na severu in severozahodu evropskega ozemlja se je jelo v začetku predzgodovine razvijati docela drugačno življenje kakor na jugu — v domovini naturalizma in humanizma. Severni človek se je moral bolj boriti za obstanek in resneje delati, da se je preživljal, kakor pa njegov južni sobrat v Egiptu in Mezopotamiji. Zavoljo mrzlejšega podnebja mu je bilo treba skrbeti za toplejšje oblačila in gorko bivališče. Izpostavljen je bil tudi bolj vremenskim neprivilkam in zemljo je moral umneje obdelovati, da mu je donajala sadeže. Braniti se je moral divjih živali in drugih sovražnikov. Za svojo obrambo in svoje ročno delo je potreboval zmeraj več orožja, orodja in drugih vsakdanjih življenjskih potrebščin.

Vse to je delovalo na severnega človeka umevno precej drugače ko na južnega. Premagal je vse ovire ter dosegel velik uspeh s skupnim delom, organizacijo ljudi in tehničnim razumom. Še dandanes občudujemo pri Nemcih disciplino, samozatajevanje, smisel za zakoniti red in organizacijsko zmožnost. Isto, kakor drugod v življenju, opazujemo pri njih in pri ostalih Germanih tudi na umetnostnih izdelkih.

Severna ornamentika je geometrično-dinamična, strogo disciplinirana ter rojena iz odnosa med umetnikom in predmetom. Ona, tehnični izraz umskega ustvarjanja, izvira iz osnove izdelka ter poudarja njegovo obliko in tektoniko. Zato je v jedru abstraktno-geometrična. Ker naravnih motivov ne podaja, kakor jih podaja južni ornament, zato ne upodablja rastlinskih, živalskih, človeških in slanih motivov. Ako jih pa, potem jih po svoje preoblikuje, da dobe s tem drugačno lice in svoj notranji pomen.

Na prve lepe okrašene izdelke naletimo pri neolitni keramiki. Človek je dalj posodam čimdalje bolj praktično in popolno obliko ter jih krasil tako, kakor jih je pri delu občutil. Z ornamentom je doživelo obliko še poudarjal, tako rob posode z zobci, vrat s pasovi, spodnji del z radialnimi črtami, ki pomenijo začetek posode, in statiko z navpičnimi črtami.

Z vedno obilnejšim okraševanjem pa dno, t. j. zunanji ploskev posode ali drugega predmeta stalno izginja, tako

maja t. l. se je konstituirala takole: preds. Miljutin Gec, urednik jugoslov. vet. glasnika; podpreds. dr. Djoka Jovanović, univ. prof.; tajnik dr. Mladen Horvat, odvjetnik; blagajnik Velibor Jovanović, ured. jug. struč. štampe.

× V Franciji se vrši velika propaganda za uporabljanje lesnega plina kot pogonsko kurivo namesto bencina.

× Pariško svetovno razstavo obišče dnevno povprečno 70 do 80 tisoč obiskovalcev.

× Tiskarnarji v Beogradu so si osnovali svoj kartel. Pristopili so že tudi sarajevski tiskarnarji.

× Z novim mostom preko Dunava, pravi Rumunija, da bo imela precej izgube na tranzitnem prometu, dočim se bo Jugoslavija znatno okoristila.

× Dosedanja obrtna šola na Cetinju je preložena v Podgorico.

× Za novo kreditiranje našemu kmetijstvu bodo dali državni zavodi skupno 60 milijonov dinarjev.

× 3. junija se je vršila v Ženevi mednarodna konferenca za delo, ki jo je sklical mednarodni urad za delo v Ženevi. Konferenca bo trajala ves mesec. Zastopanih je 51 držav ob navzočnosti 415 delegatov. Jugoslavija je zastopana po številni delegaciji pod vodstvom ministra Cvetkovića. Iz Ljubljane se je udeležili konference tajnik Zveze industrijev.

× Zavarovanje delavcev pri kmetijskih strojih je bilo že v zvezi s marsikateremu spornemu vprašanju. Prizadeti delodajalci s težavo plačujejo zavarovalne prispevke, še prav posebno občutno so s tem zavarovanjem oškodovani lastniki mlatilnic in sličnih strojnih naprav. Dajanje so v tem slučaju še bolj neupravičene, ker jih ne morejo prevzeti na kmečkega gospodarja. Pri teh strojih namreč povečini pomagajo gospodarji sami in bi torej tudi zanje moral veljati zakon kot onim, ki stroje uporabljajo za lastno uporabo, za katere je namreč prevzela plačevanje zavarovalnih prispevkov banska uprava. Nesmiselna je nova odločba, da bodo v bodoče poleg delavcev zavarovani tudi gospodarji sami, otroci do 14. leta, ki pomagajo pri strojih pa ne.

× Letos poteče 200 let kar je umrl v Cremoni (Italiji) najslavnejši mojster izdelovalec gosli in godalnih instrumentov, Antonio Stradivari (1644—1737). V Cremoni se vrše slovesnosti, ki bodo trajale nekaj mesecev. Zanimiva bo goslarška razstava, razni koncerti, kongresi, tekme itd. Ob tej priliki bo otvorjena nova šola za umetniško goslarstvo. Te slavnosti prisojajo, kako znajo Italijani ceniti kulturni koren najslavnejšega izdelovalca gosli — obrtnika.

× Zaposlenost v maju na področju OUZD v Ljubljani izkazuje za 10.2% več teko let v maju.

× V nedeljo 6. junija je bil v Beogradu svečano blagoslovljen temelj sejskega prostora. Razstava bo obsegala tekstilne predmete, kožne, galanterijo, steklo, keramiko, pohištvo, hišne potrebščine, papir, pisarniški material in potrebščine, grafiko, kemijsko in kozmetično industrijo, življenske potrebščine, fotografijo, kino, optiko, radio, sport, bižuterijo, umetno obrt, igrače, muzikalije, elektrotehniko, gradbeno stroko, stroje, orodje, poljedelske stroje, les itd. Obrtništvo si obeta od te ustanove mnogo koristi.

Vzroki povišanja cen železa.

»Ekonomsko politika« prinaša: Po vsem svetu je nastalo tekom poslednjih tednov pomanjkanje jekla in železa kot še nikoli doslej. Pogrešno je misliti, da je glavni vzrok pomanjkanju, oboroževanje nekaterih držav kot so Nemčija, Anglija in Italija. Glavni razlog je izboljšanje svetovnih gospodarskih prilik.

Tekom preteklih 5 let so se zaloge v glavnem zmanjšale, samo da bi bilo več razpoložljive gotovine. Dogodilo se je, kar je pač neverjetno, da je namreč železo na svetovnem tržišču dražje nego v državi ki je zaščitena z uvozno carino. Na jugoslovanskem tržišču cene domačega železa so razmeroma še niso toliko narasle kot v drugih državah.

Razgovor z naročniki

Uredništvo prejema dopise, v katerih nas naši prijatelji vzpodbujajo k nadaljnjemu delu, v smeri, ki si jo je začrtal naš Obrtni Vestnik. Zahvaljujemo se jim za vsako dobrohotno besedo ter jih prosimo, da nas še nadalje podpirajo in propagirajo naše skupno glasilo. Obrtni Vestnik mora v vsako obrtniško delavnico, kot prvi znanilec lepše bodočnosti našega obrtništva. Naša prva dolžnost je, da se oklenemo svojega stanovskega lista, ki hoče biti res obrtniški prijatelj in ki se bori za prave obrtniške vrednote, ne glede na to, v kakšno luč nas žele postaviti naši nasprotniki. Mi se na njihove debate ne bomo ozirali, ker želimo obravnavati toliko perečih sodobnih obrtniških vprašanj, da nam je žal besedi in mesta so odgovarjanje na razne napade in nagovore, ki ne spadajo v strokovni list. Mislimo, da se tudi naši naročniki in prijatelji popolnoma strinjajo z nami. Sodelovanje treznih in iskrenih prijateljev z veseljem pozdravljamo. Prosimo jih, da smatrajo Obrtni Vestnik kot najprimernejše mesto, kjer lahko iznesejo svoje misli in svoje težnje. Letos poteka 20-letnica obstoja Obrtnega Vestnika. Ob tej priliki pripravljamo uredništvo slavnostno številko, ki bo izšla v povečani obliki. Ta številka bo izšla predvidoma ob priliki letošnjega obrtniškega tedna. Pozivamo prijatelje, da že sedaj pričnejo zbirati gradivo in statistični material za to številko ter nam ga pošljejo najkasneje do konca novembra t. l.

Obrtniški koledar 1938

Uprava našega tradicionalnega Obrtniškega koledarja pripravljamo izdajo za leto 1938, ki bo po svoji popolnosti in praktičnosti nadkriljevala vse dosedanje izdaje. Prosimo vsa združenja in tovariška društva, kaor tudi naše posamezne obrtniške delavce, da prispevajo in svetujejo s svojimi lastnimi sestavki, tako da bo koledar resnična slika našega dela in obrtniške misli. Vsi prispevki morajo biti poslani uredništvu koledarja najkasneje do 15. avgusta t. l. Opozarjamo obrtnike, da je koledar najprimernejša in najcenejša oglasna publikacija za malega človeka in za malega podjetnika ter zato še posebej priporočljiva našim obrtnikom.

Kako bo Jugoslavija vršila kontrolo nad privatnim zavarovanjem.

Dunajski list »Die Börse« prinaša članek iz Beograda z opisom najnovejše uredbe Min. sveta v pogledu zavarovanja. Težišče nove uredbe leži v strogih predpisih, ki odredjujejo vlaganje premijskih re-

zerv. Zavarovalna društva bodo morala vlagati svoje premijske rezerve v vrednostne papirje, tako da na državne vrednostne papirje odpadejo najmanj 25% skupnega iznosa premijskih rezerv. Vlaganje v hipotekna posojila in nepremičnine je maksimirano na 50% skupne matematične rezerve. Ves promet bo nadzorovalo ministrstvo trgovine. Uredba predpisuje minimalni kapital. Za delniška društva je določeno 3 milijona dinarjev, za zadruge pa 1 milijon dinarjev. Isto velja za podružnice inozemskih društev. Zavarovalnicam je dovoljen rok enega leta, da se prilagode tej uredbi.

Službeni list

z dne 26. maja prinaša: Pravilnik k določbam fin. zakona za proračunsko l. 1937/38 o neposrednih davkih. — Navodila za overenje in evidentiranje dovolitev za zaposlitev tujih državljanov.

z dne 29. maja objavlja: Uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet.

z dne 2. junija prinaša: Uredbo o trgovinskem sporazumu med Jugoslavijo in Dansko. — Postavitev stalne izpitne komisije za osobe Nar. gledališča v Ljubljani.

z dne 5. junija 1937. objavlja: Uredbo o osrednjem skladu bratovskih skladnic in rezervnih skladih glavnih skladnic. — Določanje pavšalnega prispevka glede nezgodnega zavarovanja delavcev, zaposlenih pri javnih delih. — Pravilnik o izpremembi pravilnika o ustroju in poslovanju preizkuševališča za volno v Beogradu. — Avtentično tolmačenje odstavka (2) čl. 7. in odst. (1) čl. 8. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. — Naredbo dravske banovine o prepovedi ojnje pri vprečnih vozovih.

z dne 9. junija 1937 prinaša: Načelno tolmačenje predpisov pripombe 2) k. tar. post. 101. takse tarife. —

z dne 12. junija t. l. objavlja: Pooblastitev društva jugoslovenskih dramskih avtorjev za opravljanje avtorskoprnega posredništva. Pooblastilo društva jug. glasbenih avtorjev za opravljanje avtorskoprnega posredništva. — Pravilnik za zavarovanje podpora in pomoči ob boleznih, onemoglosti in smrti ali nezgodi po predpisu § 7 zakona o zavarovanju delavcev.

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska veletrgovina blaga

ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

REBEK ANTON

splošno
ključavnlarstvo

Tvornica tehtnic

Celje

z dne 16. junija t. l. prinaša: Uredbo o pomožnem osebju v gostinskih obratih. — Poslovnik za poslovanje odseka za kontrolo državnih dohodkov.

z dne 18. junija t. l. prinaša: Uredbo o medic. fakultetah na univerzah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

z dne 23. junija t. l. objavlja: Pravilnik o izdajanju anuitetnih službi 30%nih obveznic za likvidacijo kmetijskih dolgov. — Začasno tarifo za pobiranje avtorskega honorarja UJMA. — Popravek o pravilniku za zavarovanje podpora in pomoči ob boleznih, onemoglosti, starosti in smrti ali nezgodi. — Pravilnik o fondu za nabavo sredstev, potrebnih za vzdrževanje, ureditev in izboljšanje prometa na javnih cestah.

Licitacije in dobave

Kr. banska uprava razpisuje oddajo gradbenih del za žel. bet. most preko Kobiljskega potoka (pri Dolnji Lendavi) I. jav. pism. pon. lic. je dne 19. julija t. l. ob 11. uri —) Kr. banska uprava razpisuje za gradnjo ceste Reka—Sv. Arh (zemeljska dela), I. javna pismena pon. lic. dne 24. julija ob 11. uri. — Kr. banska uprava razpisuje lic. želez. bet. mostu preko Mislina v Slovenjgradcu dne 12. julija ob 11. uri. — Uprava policije v Ljubljani razpisuje nabavo 56 zimskih bluz, 60 dolgih hlač, 50 dežnih plaščev, 60 zimskih kap s kokardo, 68 velikih službenih vrvic in 51 malih službenih vrvic. Javna ustna lic. se vrši 20. julija ob 11. uri v Ljubljani. — Občina Mežica razpisuje gradnjo ene štiristanovske hiše. Lic. se vrši 8. julija ob 16. uri v obč. pis. — Kraj. šolski odbor v Ratečah razpisuje gradnjo nove šole na dan 15. jul. ob 11. uri. — Sred. urad za zav. del. ima 8. julija ob 11. uri v Osijeku javno lic. za izdelavo umetnega kamna na zgradbi OUZD v Osijeku. — Za nabavo 2 kotlov za centralno kurjavo za šolo na Prulah v Ljubljani se vrši licitacija 9. julija t. l. ob 11. uri v gradb. uradu. — 10. julija se vrši v pisarni ref. inženjerije dravske div. oblasti v Ljubljani lic. za oddajo popravila objekta v Mariboru. — 20. julija je v Ljubljani lic. za dobavo uniform za policijo na Jesenicah. — Pri upravi VI. od. V. t. zav. v Kamniku je 23. jul. lic. za nabavo 2 mlinov in 4 elektromot.

JUGOGRAFIKA

IZDELUJE KLISEJE VSEH VRST
Tiskovna in založna družba v o. z.

LJUBLJANA, Sv. Petra nastp št. 23

**ZANATSKA
BANKA**

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6

CENTRALA BEOGRAD

Delniška glavica Din 75,000,000.—

Udeležba države Din 30,000,000.—

GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB

PODRUŽNICA SARAJEVO

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem
menična in hipotekarna posojila,
kredite na tekoči račun, posojila
na zastavo državnih vrednostnih
papirjev, delnic Narodne banke
in Privilegirane agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun,
katere izplačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Brzojavni naslov: »ZANATSKA«, Ljubljana — Telefon št. 20-30 — Račun Poštne hranilnice št. 14.003.

ZAŠČITNE BARVE PROTI RJI

Vsem industrijam, tovarnam, kov. obratom, pleskarjem i. t. d. priporočamo ZANESLJIVO SREDSTVO proti rji, pari, kislinam, vplivom vode itd.: BARVE znamke »SIAL«.

»SIAL« D. D. — BOROVNICA

Prodajno zastopstvo za Slovenijo

MILAN D. ČESNIK — Ljubljana, Slomškova 12.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN VZORCE.

M. Tičar

Ljubljana

Selenburgova ul. 1 in Sv. Petra c. 26.

Veletrgovina s papirjem.

Priporoča vse pisarniške, tehnične in šolske potrebščine po najnižjih cenah.

Velika zaloga zlatih polnilnih peres.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam